

Sygn. akt III AUa 229/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SSA Barbara Hejwowska
Sędziowie:	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska SA Elżbieta Czaja (spr.)
Protokolant: sekr. sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2016 r. w Lublinie

sprawy S. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do renty

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 15 grudnia 2015 r. sygn. akt VIII U 2736/13

oddala apelację.

Elżbieta Czaja Barbara Hejwowska Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska

Sygn. akt III AUa 229 /16

UZASADNIENIE

Decyzją z 19 listopada 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił S. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy podniósł, iż Komisja Lekarska orzeczeniem z dnia 6 listopada 2013 roku uznała, że stan zdrowia wnioskodawczyni nie sprządza niezdolności do pracy.

Odwołanie od decyzji wniosła S. W., domagając się ustalenia prawa do renty.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z 15 lutego 2015 roku Sąd Okręgowy Lublinie zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił S. W. prawo do okresowej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od (...) do (...) (pkt I) oraz ustalił, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych w B. nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie S. W. prawa do świadczenia rentowego w przepisany terminie.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

S. W. urodziła się w dniu (...). Ma wykształcenie zasadnicze zawodowe. Pracowała jako pracownik produkcyjny – pomocnik maszynisty i maszynista przy produkcji opakowań, przez okres ok. 20 lat. Wykonywała pracę fizyczną, średnio ciężką, wymagającą schylania się, sprawności obu rąk i pracy w pozycji wymuszonej, pracowała w warunkach oddziaływania czynnika szkodliwego pyłu. W dniu 2 września 2013 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o ustalenie prawa do renty. Lekarz orzecznik i komisja lekarska stwierdzili u wnioskodawczyni przebyte obustronne, przedłużające zapalenie płuc, cukrzycę posterydową leczoną dietą, nadciśnienie tętnicze uregulowane, niedomogę kolan, łokci, nadgarstków bez deficytów ruchowych i zniekształcenia stawów, niewielkie zmiany zwyrodnienia kręgosłupa L-S z niedomogą bólową w wywiadzie bez zespołu neurologicznego.

S. W. cierpi na nawracające przewlekłe organizujące się zapalenie płuc, rozstrzenie oskrzeli obustronne, podejrzenie samoistnego zwłóknienia płuc, stabilną chorobę niedokrwinną serca (...), nadciśnienie tętnicze (...), zaburzenia gospodarki lipidowej, spondyloartroza L-S kręgosłupa, bóle wielostawowe, nadwzroczność obu oczu . Na podstawie opinii biegłych Sąd uznał , że stan zdrowia wnioskodawczyni sprowadza niezdolność do pracy w stopniu częściowym w okresie od dnia od dnia(...)do dnia (...)bowiem S. W. ma znacznie zaawansowaną chorobę układu oddechowego, wymagającą leczenia sterydami systemowymi z częściową regresją zmian w płucach, bez możliwości odstawienia sterydoterapii wobec nawrotu zmian zapalnych płuc. Leczenie wnioskodawczyni jest powikłane cukrzycą posterydową, przebiega niestabilnie, zmiany w obrazie radiologicznym płuc nadal utrzymują się i występuje obustronna rozstrzenia oskrzeli. Pozostałe schorzenia nie mają istotnego znaczenia dla oceny niezdolności, choć współlistniejąc przyczyniają się do jej istnienia z uwagi na stan układu oddechowego.

Sąd podzielił opinię biegłych sądowych z zakresu reumatologii H. P., okulistyki H. R. , neurologii P. W., diabetologii M. T., ortopedii M. R., kardiologii M. O., reumatologii C. W., medycyny pracy L. M., kardiologii L. J. pulmonologii L. S. w zakresie występowania u S. W. opisanych w opinii schorzeń oraz skutków jakie wywołują w przedmiocie zdolności do pracy oraz daty powstania niezdolności do pracy. Stanowisko biegłych w pełni przekonuje jeśli zważy, iż z dokumentacji medycznej złożonej w toku procesu w zakresie schorzenia zasadniczego – choroby puc jednoznacznie wynika, iż stan zdrowia wnioskodawczyni wymaga nadal stałej sterydoterapii systemowej, a próby odstawienia leczenia sterydami nie powiodły się bowiem występował nawrót choroby. Wpisy w dokumentacji medycznej wskazują, iż schorzenie przebiega niestabilnie i występują zaburzenia funkcjonowania układu oddechowego kaszel, duszności, osłabienie organizmu, wzmożona potliwość, nietolerancja wysiłku fizycznego. Biegła sądowa z zakresu pulmonologii L. S. wskazała, iż w oparciu o całość dokumentacji medycznej można u wnioskodawczyni mówić o poprawie stanu zdrowia, ale nie na tyle istotnej by wymieniona odzyskała zdolność do pracy jako pracownika fizycznego. Nadto co ważne, leczenie schorzenia płuc spowodowało u wnioskodawczyni skutki uboczne odnotowane w dokumentacji medycznej już w 2014 roku w postaci nadciśnienia tętniczego i dławicy piersiowej z podejrzeniem zwłóknieniem płuc (w dalszym ciągu diagnozowanego) oraz cukrzycę posterydową, a zatem tylko uzasadniona stanem zdrowia konieczność stosowania sterydoterapii systemowej powoduje dalsze intensywne leczenie wnioskodawczyni. Przekonuje także opinia biegłej sądowej z zakresu medycyny pracy L. M. bowiem biegła podniosła, iż opiniując uwzględniła całokształt stanu zdrowia wnioskodawczyni, wszystkie współlistniejące schorzenia, odnosząc powyższe do poziomu kwalifikacji wnioskodawczyni, wynikające z wywiadu ZUS.

Sąd nie podzielił opinii biegłej sądowej z zakresu pulmonologii M. S. bowiem opinia została wydana bez analizy dowodów leczenia jakie wnioskodawczyni złożyła dopiero w toku procesu w dniu 9 października 2014 roku , a mającym istotne znaczenie bowiem dokumentacja medyczna z poradni pulmonologicznej obrazuje przebieg schorzenia wnioskodawczyni i proces leczenia jakiemu wymieniona podlega z konsekwencjami dla zdrowia jakie to leczenie sprowadza.

Sąd nie podzielił zastrzeżeń ZUS złożonych do opinii bowiem opierając się na opinii uzupełniającej biegłych sądowych z zakresu pulmonologii L. S. i z zakresu medycyny pracy L. M.. W szczególności wskazane przez organ rentowe wyniki badań spirometrycznych i rtg płuc w zestawieniu z udokumentowanym procesem leczenia w historii choroby nie pozwalają uznać, iż układ oddechowy wnioskodawczynie nie jest w znacznym stopniu upośledzony. Dokumentacja medyczna, na którą powołali się biegli jednoznacznie wskazuje na brak istotnej poprawy w stanie zdrowia wnioskodawczynie i na dalszy niestabilny przebieg schorzenia ze znacznym ograniczeniem wydolności układu oddechowego. W tym stanie rzeczy Sąd uznał, iż nie zachodzi potrzeba dalszego uzupełniania materiału dowodowego, w szczególności w zakresie gromadzenia kolejnych opinii sądowo-lekarskich i wobec wystarczającego wyjaśnienia sprawy w zakresie opiniowanej materii oddalił wnioski dowodowe o wywołanie kolejnej opinii biegłych sądowych z zakresu medycyny pracy i pulmonologii zgłoszony przez pełnomocnika ZUS.

Sąd Okręgowy wskazał, że S. W. jest okresowo, częściowo niezdolna do pracy, bowiem zmiany chorobowe powodują u niej, w istotnej mierze, ograniczenia funkcjonowania organizmu poprzez zaburzenia funkcjonowania układu oddechowego przejawiające się w osłabieniu organizmu, nietolerancji wysiłku fizycznego, co czyni zasadnym uznanie jej za niezdolnej do wykonywania pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji w okresie od dnia(...)do dnia (...). Faktyczny poziom kwalifikacji zawodowych wnioskodawczynie sprowadza się do prowadzenia pracy pracownika fizycznego jaką wymieniona przez okres ok. 20 lat wykonywała, jako jedyną formę aktywności fizycznej będąc najpierw pomocnikiem, a następnie maszynistą obsługującym maszyny do produkcji opakowań. Ten rodzaj zaś aktywności zawodowej wymaga od wymienionej sprawności fizycznej, a praca ta kwalifikowana jest jako średnio-ciężka, zatem której wnioskodawczynie z uwagi na stan zdrowia nie może wykonywać. Nie można zgodzić się z wywodami ZUS, iż wnioskodawczynie mająca wykształcenie zasadnicze rolnicze może wykonywać pracę zgodną z jej wykształceniem bowiem nigdy w tym zawodzie nie pracowała, a znaczna odległość czasowa od ukończenia szkoły czyni to w obecnych warunkach szybkiego postępu technicznego niemożliwym.

Wnioskodawczynie spełniła przesłanki prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy określone art. 57 ust. 1 ustawy emerytalnej bowiem jest częściowo niezdolna do pracy, w dziesięcioleciu oznaczonym zgodnie z art. 58 ust.2 ustawy emerytalnej od dnia złożenia wniosku o świadczenie rentowe wykazała okres składkowy – nieskładkowy liczony zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej w wymaganym art. 58 ust. 1 pkt. 5 ustawy emerytalnej rozmiarze, podlegając ubezpieczeniu społecznemu nieprzerwanie od dnia 1 września 1993 roku. Niezdolność do pracy wnioskodawczynie powstała w dniu(...), a zatem w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1 w zw. z art. 57 ust. 1 pkt. 3 ustawy emerytalnej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Od tego wyroku apelację wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. zaskarżając wyrok w pkt 1.

Wyrokowi zarzucał naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 57 ust. 1 p. 1 w zw. z art.12 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez przyznanie wnioskodawczynie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w sytuacji gdy trudno uznać, że jest ona częściowo niezdolna do pracy oraz naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę, że S. W. jest częściowo niezdolna do pracy.

Wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył:

Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe przez przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów chorób płuc – alergologa L. S.i z zakresu medycyny pracy L. M.. Biegli ci po ponownym zapoznaniu się z dokumentacją medyczną i oraz zastrzeżeniami organu rentowego podtrzymali swoją opinię z dnia 13. 07. 2015 roku, że stan zdrowia badanej sprowadza na nią okresową częściową niezdolność do pracy,

po wykorzystaniu 182 dni zasiłku chorobowego oraz odbytego świadczenia rehabilitacyjnego. W opinii biegłej z zakresu pulmonologii przewlekłe schorzenie płuc wymagające przewlekłego leczenia sterydami z utrzymującymi się zmianami w badaniach radiologicznych płuc oraz obecność rozstrzeni oskrzeli sprowadza na wnioskodawczynię okresową częściową niezdolność do pracy. Biegła z zakresu medycyny pracy zaznaczyła, że wnioskodawczyni ma 60 lat, wykonywała pracę fizyczną wymagającą pełnej sprawności fizycznej. Z uwagi na obecny stan zdrowia opiniowanej przeciwskazana jest praca na stanowisku maszynisty, a także praca zmianowa, ciężka praca fizyczna, praca w zapyleniu. Zdaniem biegłej stwierdzone schorzenia oraz zgłaszane dolegliwości nie pozwalają na pracę na zajmowanym stanowisku.

Do tej opinii pełnomocnik organu rentowego zgłosił zastrzeżenia przedstawiając stanowisko przewodniczącej komisji lekarskich ZUS polemizujące z ustaleniami biegłych. Zastrzeżenia te są podobne do zastrzeżeń zgłaszanych w toku postępowania przed Sądem I instancji.

W świetle zasad logiki, doświadczenia życiowego, a także obowiązujących przepisów prawa, Sąd Apelacyjny podzielił w całości opinie biegłych specjalistów chorób płuc – alergologa L. S.i z zakresu medycyny pracy L. M..

Biegli wskazali w opinii, konkretne i merytoryczne argumenty na poparcie wywiedzionych wniosków, które wyprowadzili po przeprowadzeniu badania jak i wnikliwej analizie zebranej dokumentacji medycznej. Obiektywny walor opinii wynika przed wszystkim z analizy stanu zdrowia poczynionego przez biegłych sądowych posiadających odpowiednie i wysokie kwalifikacje umożliwiające dokonanie właściwej oceny zdrowia wnioskodawczyni, a co więcej, z zachowaniem kryteriów orzekania o niezdolności do pracy, które to pojęcia określone zostały w obowiązujących przepisach prawa.

Zaznaczyć też należy, że ci biegli wydający opinię dysponowali dodatkowym materiałem dowodowym (dokumentacją medyczną - wynikami badań) i niewątpliwie mieli pełny obraz do oceny spornej okoliczności dotyczącej niezdolności do pracy. Podkreślić trzeba stanowisko wyrażone w opinii biegłej z zakresu pulmonologii L. S.- w oparciu o całość dokumentacji medycznej nie można u wnioskodawczyni mówić o poprawie stanu zdrowia, na tyle istotnej by wymieniona odzyskała zdolność do pracy jako pracownika fizycznego, leczenie schorzenia płuc spowodowało u wnioskodawczyni skutki uboczne odnotowane w dokumentacji medycznej w postaci nadciśnienia tętniczego i dławicy piersiowej z podejrzeniem zwłóknieniem płuc (w dalszym ciągu diagnozowanego) oraz cukrzycę posterydową, a zatem tylko uzasadniona stanem zdrowia konieczność stosowania sterydoterapii systemowej powoduje dalsze intensywne leczenie wnioskodawczyni. Przekonuje także opinia biegłej sądowej z zakresu medycyny pracy L. M. bowiem biegła podniosła, iż opiniując uwzględniła całokształt stanu zdrowia wnioskodawczyni, wszystkie współistniejące schorzenia, odnosząc powyższe do poziomu kwalifikacji wnioskodawczyni.

Po uzupełnieniu materiału dowodowego Sąd Apelacyjny stwierdza, że ustalenia dokonane przez Sąd pierwszej instancji, są prawidłowe. Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i ocenił materiał dowodowy zgodnie z zasadami proceduralnymi, nie przekraczając granic określonych w art. 233 § 1 KPC. Zarzuty organu rentowego podnoszone w apelacji są polemiką z opinią biegłego – fakt niezgadzania się z wnioskami opinii nie stanowi wystarczającej podstawy do uznania, że wyrok został wydany z naruszeniem prawa. W tej sytuacji brak jest podstaw do kwestionowania zasadności stanowiska Sądu Okręgowego w przedmiocie oceny mocy dowodowej opinii biegłych specjalistów.

Z prawidłowych ustaleń dokonanych przez Sąd Okręgowy, wynika, że wnioskodawczyni spełnia wszystkie warunki do prawa do renty – w tym sporna przesłankę - bowiem została uznana za osobę niezdolną do pracy.

Sąd Apelacyjny nie stwierdza naruszenia wskazanych w apelacji przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z brzmieniem art.12 ust.3 powołanej ustawy częściowo niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z uzasadnienia opinii wynika jednoznacznie, że biegli wzięli pod uwagę wszystkie kryteria uwzględniane przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co

do odzyskania zdolności do pracy ustalając, że wnioskodawczyni jest niezdolna do pracy, a stwierdzona częściowa niezdolność do pracy ma charakter okresowy. Skoro biegli uznali wnioskodawczynię za nadal niezdolną do pracy, to słusznie Sąd Okręgowy orzekł, że odwołanie jest za zasadne i na mocy art. 57 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustalił prawo do renty.

Z tych względów i na mocy powołanych powyżej przepisów oraz na podstawie art.385 KPC Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.